

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Dr. Bak Mihály 1904. szeptember 1-én született Körösladányban. Nagyszülei, szülei sokgyermekes kisbirtokos parasztemberek voltak, egy négygyermekes család legidősebb gyermekeként nőtt fel.

Az elemi iskola 1-4. osztályát a ladányi zsidó iskolában kezdte, de szeretettel ír a század eleji községi óvodáról is, ahová ezt megelőzően járt. Az I. világháború kitörése miatt tanulmányait magántanulóként folytatja, a polgári iskola 1-2. osztályát sikeres magánvizsgák letételével fejezi be, majd különbözeti vizsgák után a Békési Gimnázium 3. osztályában folytatja tanulmányait.

Először tanár szeretett volna lenni, de apai tanácsra orvosi pályán indul el. Akkoriban nem volt felvételi, a gimnázium igazgatójának véleménye, és az érettségi eredménye alapján választották ki az egyetemek a számukra alkalmas jelentkezőket. 1923-tól a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem orvoskarának tagja. 1929-ben doktorrá avatják, de a világgazdasági válság miatt nem talál állást, így továbbtanul a Fogászati Ambulatóriumon, mellette pedig a Szent István Kórház XII. belosztályán gyakornok Torday Árpád egyetemi címzetes rendkívüli tanár mellett. Már ekkor tudományos előadásokat tart a Királyi Orvosi Egyesületben és a Nőorvos Társaság ülésein. 1931-től, a Bábaképzőben prof. Dr. Burger Károly igazgató mellett kutat, tudományos munkát végez, mely végigkíséri községi orvos korában is. Ezekben az időkben betegek száma egyre gyarapodott.

1936. december 4-én jelent meg az Egészségügyi Közlönyben a kinevezése, az új rendelet alapján orvosi ellátásra csak a belügyminiszter nevezhetett ki orvosokat.

Hét évig klinikai orvos, majd 1937. január első napjaiban Mezőberény községi orvosa lett, Marsall Ferenc, a békési járás főszolgabírója előtt letette a hivatali esküt.

Saját bevallása szerint: „Mezőberényben három ajkú nép lakott, magyarok, németek és szlovákok, akik a legnagyobb egyetértésben éltek egymással, és úgy éreztem, hogy rövid idő alatt engem is elfogadtak, és elismertek nemcsak mint orvost, hanem mint embert is.”

Forrás: Dr. Bak Mihály: Orvos a XX. században

1940. februárjában tizennyolc Békés megyei orvos társával együtt csapatszolgálatra vonult be a mezőtúri laktanyába, majd áprilistól Debrecenben, 1941 szeptemberétől pedig a szolnoki hadikórházban gyógyít, ahol a fogászati rendelő vezetője volt. Később évekig szolgált kórházvonalakon, egészen 1943 augusztusáig, leszereléséig. 1944-ben SAS-behívót kap, a 107-es kórházvonalra hívják, annak orvosa lesz.

A II. világháborúban végigjárta Európát a Dontól Dániáig, 1945-ben tért Mezőberénybe vissza, haláláig körzeti orvosként, fogorvosként és szülész-nőgyógyászként tevékenykedett.

1994. november 25-én, 90 éves korában hunyt el.

Forrás: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:rlvWmIzv-VAJ:konyvtar.mezobereny.hu/index.fcgi%3Fr%3D%26nyelv%3Dhu%26styp%3D1%26styp%2%3D%26menuparam5%3D125%26heaAdat%3D155+&cd=1&hl=hu&ct=clnk&gl=hu>

Művei:

- A mezőberényi szülőotthon húsz esztendeje: A mezőberényi szülőotthon húszéves jubileuma alkalmával elhangzott előadás alapján készült kézirat (1969. okt. 11.)
- Orvosok - sebesültek. Kórházvonalon a Dontól Dániáig. Bp., 1987.
- Emlékek és emlékeim Mezőberény egészségügyének múltjából (1988)
- Lux Jakab, Dr. 1822-1876: Különlenyomat (1971)
- Orvos a XX. században. Bp., 1997.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Dr. Bak Mihály orvos, szülés-nőgyógyász, fogszakorvos az 1940-es évektől az 1980-as évekig Mezőberény közegészségügyének meghatározó egyénisége. A gyógyítás mellett nagy gondot fordított a preventív munkára is. Nevéhez fűződik a különböző szűrővizsgálatok (szemészeti, fogászati) beindítása, az iskolaorvosi ellátás kialakítása, 1949-ben a szülőotthon beindítása, az artézi kutak létesítésének szorgalmazása. Szívén viselte a város bölcsődéjének sorsát, az idősek gondozását. Aktív közéleti tevékenységével hozzájárult a település kulturális, szellemi felemelkedéséhez, tudományos értekezései a hazai szaksajtón kívül külföldön is megjelentek.

Sokat tett a helybeli cigányokért, küzdött a régi cigánytelep felszámolásáért.

Mezőberényben az Oroszlán Gyógyszertár elé 2000-ben Udvardy Anikó: Dr. Bak Mihály című szobrát állították az emlékére.

Kitüntetései

1973. Mezőberényért Emlékérem

1990. (Mezőberény) Pro Urbe kitüntetés

Forrás: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:rlvWmIzv-VAJ:konyvtar.mezobereny.hu/index.fcgi%3Frx%3D%26nyelv%3Dhu%26stype%3D1%26stype2%3D%26menuparam5%3D125%26heaAdat%3D155+&cd=1&hl=hu&ct=clnk&gl=hu>